

НЕВРОКОПСКА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ "ДИМИТЪР ТАЛЕВ"

гр. Гоце Делчев, бул. "Гоце Делчев" №36, тел.: : 0884280707,

e-mail: info-102001@edu.mon.bg, www.npg.bg

**УТВЪРДИЛ: /п/
ДИРЕКТОР : Мария Георгиева**

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

**ПО ГРАЖДАНСКО И ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ЧАСОВЕТЕ, КОИТО НЕ СЕ ВОДЯТ
ОТ УЧИТЕЛИ СПЕЦИАЛИСТИ ПО ВРЕМЕ НА ЗАМЕСТВАНЕ НА ОТСЪСТВАЩИ
УЧИТЕЛИ**

УЧЕБНА 2024/2025 г.

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Учебната програма е създадена в изпълнение изискванията на Националната програма „Без свободен час в училище” за заместване на отсъстващи учители в училищата. Предназначена е за учители-неспециалисти, които ще водят учебни часове в случай на отсъстващи от учебни занятия учители и не осигурени заместници-специалисти. Съобразена е както с основните потребности и интереси на учениците от VIII до XII клас, така и с приоритетите и пакетът от ресурси на училището.

II. ОСНОВНА ЦЕЛ:

Да помогне на учителите – не специалисти да обучат учениците на жизнено важни и социални умения за сметка на безцелното и неосмислено прекарване на времето си в „свободните” часове.

III. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ:

Програмата има амбицията:

1. Да ангажира „свободното” време на учениците по време на училищната им заетост по жизненоважни за тях въпроси, които в една или друга степен не се разглеждат по същество от учебните програми по учебните предмети от учебния план.

2. Да предизвика интереса на обучаваните и да спомогне за тяхната социална ангажираност към проблемите на обществото като цяло и в личен план.

3. Разглежданата в нея проблематика да „прибере” учениците в училище и в този смисъл да гарантира както живота и здравето им, така и да повиши авторитета и отговорността на училището като обществено значима институция.

4. Въпросите, които разглежда, да намерят израз в по-значими форуми на училищно, общинско, областно и национално ниво (клубове по интереси, извънкласни дейности, училищно самоуправление, участие в младежкия общински съвет и др.).

IV. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Учениците да участват пряко в дискусии, форуми и дебати по обществено значими и социални въпроси.

2. Да се изградят у тях нагласи за грижливо отношение към продуктите на човешкия труд.

3. Да се доразвият поредицата от личностни качества като:

- основни житейски умения;
- умения за общуване при решаване на социални проблеми в бита;
- умения, осигуряващи предприемчивост, прецизност и дисциплинираност;
- умения за вземане на решения;
- умения за отстояване на безопасно поведение и поемане на отговорност.

4. Поетапно и в зависимост от възрастта да се изградят представите на младите хора за начина на живот и проблемите в съвременните условия в страната и в ЕС.

5. Да се формира достатъчна за етапа на образование организационна, икономическа, здравна, естетическа и екологична култура.

V. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

1. ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ

Примерни теми
1. Хранене. Гладуването – ползи и вреди.
2. Лична хигиена, облекло, външен вид.
3. Физическо развитие и дееспособност
4. Психично здраве .Стресът и как да се предпазим от него.
5. Сексуално здраве
6. Предпазване от употреба на психоактивни вещества
7. Агресията в училище и извън него (опазване живота и здравето на децата и учениците, опазване на материалната база в училище и на обществени места)
8. Видове тормоз
9. Безопасно движение по пътя
10.Кибертормоз
11.Тютюнопушене или здраве?
12.Внимание – секти
13.Алкохол и зависимост
14.Долекарска помощ
15.БЧК – организация и дейност
16.Туризм - извор на здраве и дълголетие

2.ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

Примерни теми
1. Символи и ритуали в РБ (химн, герб, знаме на РБ)
2. Символи на ЕС (знаме на ЕС, конституция на ЕС)
3. Отношението на учениците към училищния правилник
4. Рационално използване на свободното време
5. Портрет на моето училище.
6. Медиите в живота на обществото

7. Отношенията в обществото (в магазина, на улицата, в автобуса, в болницата)
8. Междупличностни отношения (ученик-ученик, ученик-учител, ученик-родител, ученик-общество, момичета-момчета, младежи-девойки, стари-млади). Приятелството – що е то и има ли бъдеще? Какви качества трябва да притежава твоят приятел?
9. Нашата община (забележителни местности и обекти)
10. Храмовете на България
11. Умения за водене на разговор(умеем ли да говорим убедително,да постигаме успех в спора чрез коректност и уважение към различните мнения)
12. Умения за писане на заявления и попълване на документи
13. Умения за работа в екип, поемане на отговорност, умения за присъждане на оценка за другия
14. Традиции и празници (Религиозни празници, Великден, Нова година, Еньовден, Бъдни вечер, Коледа и Рождество Христово)
15. Благотворителност.
16. Институции в РБ (Конституция, Парламент, Президент, Министър-председател, Кмет, Областен управител). Какво знаем за тях – функции, правомощия?
17. Какво мислим за социалните мрежи.
18. Моята мечта е ...
19. Отношението към парите и материалните ценности
20. Организиране на тържества (кетъринг)
21. Какво е икономическа криза ?
22. Какви мерки ще вземете ако сте учител и не ви слушат учениците? Има ли виновни, кой, защо?
23. Какво да променим в училище? Предложения, препоръки, мотиви.
24. Снимка на класа (проблеми на класа)
25. Естетиката и кича (умения за откриване на различията при избор на подарък)
26. Модни тенденции в облеклото на абитуриента
27. Професионално ориентиране – В лабиринта на търсене на работа
28. Избор на професия
29.График на хора
30.Престъпност и противообществени прояви
31.Насилие. Кибертормоз
32.Аз и моите права – Конституцията на България

33.Къде са ми детските книжки?
34.Ще дойде един мой човек! ... Живот без „връзки“?
35.Дисциплина и самоконтрол (умението да си взискателен и отговорен към себе си и към другите)
36.Как се веселят младите?

VI. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Повишаване на личното самочувствие на обучаваните и формиране на умения и нагласи за участие в проблемите на класа, училището, обществото.
2. Умения за активно участие в социалния и обществения живот на страната.
3. Знания за здравословен начин на живот.
4. Приобщаване към личните и обществените проблеми.
5. Изграждане на собствена позиция по социално-значими въпроси и умения за изразяването.
6. Перспективно мислене, отговорно отношение и положителни нагласи към хората и светакато цяло.
7. Умения за водене на социален диалог по наболели проблеми на училищно ниво, семейството, обществото.
8. Създаване на социални контакти.
- 9.Знания за духовните и социалните ценности, интеркултурност. 10.Изграждане на усет за индивидуалност.

VII. ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

1. Всеки преподавател има право на избор на тема от учебната програма. При избора се има предвид възрастта на учениците и най-вече техният интерес към определена проблематика. За да няма дублиране на теми, при усвояване на определена тема учителят отразява това в материалната книга и в забележка към учебната програма (клас – тема). При наличие на проявен интерес от страна на учениците по определена тема, се допуска разискване в рамките на следващ „свободен“ час, от следващ заместник. Това повторение също се отразява в учебната програма за съответния клас.

2. За качественото провеждане на част от часовете се използват преносим компютър, мултимедия, принтер, информация от глобалната мрежа Интернет, книги от училищната библиотека, други.

3. Основна форма на работа – дискусия. Други форми – казуси, анкети, изследвания, сбирки, ситуационни игри, тематични презентации, лекции от други специалисти, есега, портфолия.

4. Основен принцип на работа – активност и дискуссионност, които позволяват активно участие на учениците, възможности за изразяване на собствени ценности, нагласи, гледни точки.

5. Учебната програма не предполага записване на учебен план и вписване на цифрови оценки. Оценката за участието на учениците е само качествена. Значимите резултати и нетрадиционните решения се публикуват на сайта на училището.

6. Контрол по изпълнението на учебната програма се осъществява от директора на училището